

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1470

Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen : TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Sümer-2 Sokak 36/1-A
Demirtepe/ANKARA

Vekili : Av. Şirin Aykul, aynı adreste

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA

İsteğin Özeti : Araç muayene istasyonları/hizmetinin özelleştirilmesine ilişkin ihale süreci sonucunda, Rekabet Kurumu'na bildirilen teşebbüslerden herhangi birisinin, motorlu ve motorsuz kara nakil vasıtalarının zorunlu fenni muayenesi hizmeti için ilgili coğrafi pazar olan Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilinde kuzey ve güney olarak iki coğrafi bölge içinde hizmet sunma imtiyazı almasında, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde bir sakınca bulunmadığı ve bildirim konu özelleştirme işlemine izin verilmesi yolunda alınan Rekabet Kurulu'nun 02.02.2006 tarih ve 06-08/98 sayılı kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

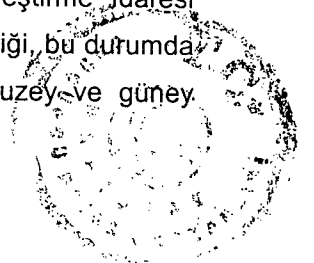
Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun Düşüncesi :Yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinde öngörülen koşulların gerçekleşmediği anlaşıldığından, istemin reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve 2577 Sayılı Kanun'un 27 nci maddesi uyarınca dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

Dava, Rekabet Kurulu'nun 02.02.2006 tarih ve 06-08/98²⁶ sayılı kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılmıştır.

Araç muayene istasyonları/hizmetinin özelleştirilmesine ilişkin ihale süreci sonucunda, hizmetin 01.06.2005 tarihinden itibaren 20 yıl süreyle işletilmesi hakkının devrine izin veren 03.02.2005 tarih ve 05-07/55-22 ve 10.02.2005 tarih ve 05-10/82-31 sayılı Rekabet Kurulu kararlarının iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açılan davada, Dairemiz tarafından verilen 10.10.2005 tarih ve E:2005/7649 sayılı kararlar; aynı hizmetle ilgili araç muayene istasyonu açma ve işletme yetkisi verilmesine ilişkin daha önce yapılan ihaleyi sonuçlandıran ve uygun teklifi belirleyen işlemi iptal eden Karayolları Genel Müdürlüğü'nün işleminin Ankara 2. İdare Mahkemesi'nin, Danıştay'ın bozma kararına uyararak verdiği 30.06.2005 tarih ve E:2005/879, K:2005/1019 sayılı kararlarla iptal edilmesiyle, ortada aynı hizmetle ilgili olarak iki ayrı ihale ve iki ayrı ihaleyi sonuçlandırıcı işlemler bulunduğundan, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nca bu durumun değerlendirilerek yeniden bir karar alınması gerektiği, bu durumda Rekabet Kurulu'nun, araç muayenesi hizmeti için bildirilen teşebbüslerin kuzey ve güney

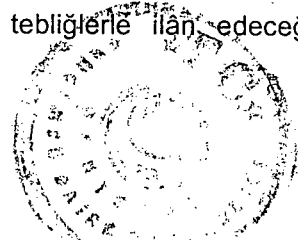
T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1470

olarak iki coğrafi bölge içinde hizmet sunma imtiyazını almasında, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde bir sakınca bulunmadığı ve bildirim konu özelleştirme işlemine izin verilmesi yolundaki kararında hukuka uyarlık görülmediği gerekçesiyle Rekabet Kurulu'nun dava konusu kararları hakkında yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir.

Dairemiz kararı üzerine alınan Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 16.01.2006 tarih ve 2006/01 sayılı kararı ile de; Karayolları Genel Müdürlüğü'nün 30.12.2005 tarih ve 5608 sayılı yazısında, 21.07.2002 tarih ve 24822 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ilân ile açılan ihaleyle ilgili olarak idarelerince yapılan değerlendirme sonucunda ihaleden vazgeçildiğinin ve yapılan mevzuat değişikliklerinden dolayı oluşan fiili ve hukukî imkansızlık sebebiyle, Ankara 2. İdare Mahkemesi'nce verilen iptal kararı gereği ile ilgili olarak herhangi bir işlem yapılamadığının bildirilmesi üzerine, bu çerçevede; Karayolları Genel Müdürlüğü'nce ihaleden vazgeçilmesi, anılan idarece yapılan ihalenin imtiyazın devri usullerine uygun olarak gerçekleştirilmemesi, her iki ihaledeki ihale bedelleri , hizmetin gördürülmesi için öngörülen yatırımların içeriği ve tutarları dikkate alınarak, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan ihalenin kamu yararına uygun bulunduğu sonucuna varılarak, kararda belirtilen hususlar dikkate alınarak, Rekabet Kurulu'ndan yeniden görüş alınmasını müteakip, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nca yeni bir karar alınmasına gerek kalmaksızın, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan ihalenin sonuçlandırılmasına karar verilmiş, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun bu kararı üzerine, Rekabet Kurulu'nun dava konusu edilen 02.02.2006 tarih ve 06-08/98 sayılı kararı alınmıştır.

Bu açıklamalardan sonra, Dairemiz tarafından verilen 10.10.2005 tarih ve E:2005/7649 sayılı kararındaki; ortada aynı hizmetle ilgili olarak iki ayrı ihale ve iki ayrı ihaleli sonuçlandırıcı işlemler bulunduğundan, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nca bu durumun değerlendirilerek yeniden bir karar alınması gerektiği yolundaki gerekçe doğrultusunda, Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından yeniden karar alındığından, Rekabet Kurulu tarafından alınan dava konusu 02.02.2006 tarih ve 06-08/98 sayılı karar, Kurul'un daha önce aldığı 03.02.2005 tarih ve 05-07/55-22 ve 10.02.2005 tarih ve 05-10/82-31 sayılı kararlar ile birlikte değerlendirilerek işin esasına geçildi.

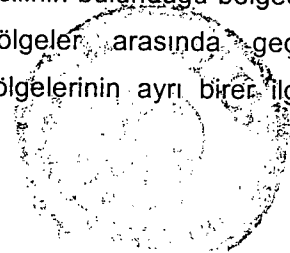
4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinin 1. fıkrasında, bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum yaratmaya veya hâkim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu, 2. fıkrasında da, hangi tür birleşme ve devralmaların hukukî geçerlilik kazanabilmesi için Kurul'a bildirilerek izin alınması gerektiğini Kurul'un, çıkaracağı tebliğlerle ilân edeceği hükme bağlanmıştır.

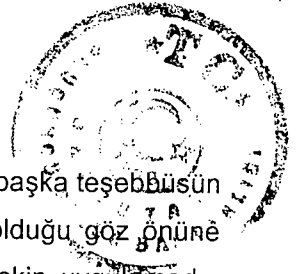
T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1470

1998/4 sayılı Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğin 5. maddesinde, Rekabet Kurumu'na ön bildirimde bulunulması zorunlu olan özelleştirme yolu ile devralma işlemlerinde ve ön bildirimde bulunulması zorunlu olan özelleştirme yolu ile devralma işlemi taraflarının ilgili ürün piyasasındaki toplam pazar paylarının %25'i veya cirolarının 25 trilyon Türk Lirasını aşması halinde; devralma işlemlerinin hukuki geçerlilik kazanabilmeleri için Rekabet Kurulu'ndan izin alınmasının zorunlu olduğu, 6. maddesinde ise, Rekabet Kurumu'na izin başvurusunun, ihale işleminin sonuçlanmasından sonra ve fakat Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun özelleştirilecek teşebbüs ya da mal veya hizmet üretimine yönelik birimin nihai devir işlemine ilişkin kararından önce, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın Özelleştirme Yüksek Kurulu'na sunacağı Özelleştirme Yüksek Kurulu karar taslağında yer alacak her teklif sahibi için bağımsız dosyalar şeklinde yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Rekabet Kurulu'nun 03.02.2005 tarih ve 05-07/55-22 sayılı kararının incelenmesinden; konuya ilişkin bulunan hukukî düzenlemelerden, araç muayene hizmetlerinin yürütülmesinde, Türkiye'nin coğrafi olarak kuzey ve güney olmak üzere iki bölgeye ayrılacağına, buna göre her iki bölgede bulunan illere halen kayıtlı motorlu araç sayısının kayda değer bir farklılık arz etmemekte olduğunun, talip teşebbüslerin her iki bölge için de teklif verebildiklerinin, ihaleyi kazanan teşebbüsün/teşebbüslerin, "alt işletici" kullanabileceklerinin, işletme hakkı süresinin 20 yıl olduğunun, gerek ihaleyi kazananların kuracağı tüzel kişiliklerin, gerekse de alt işleticilerin TS-EN 45004 hükümlerine göre akredite olmakla mükellef olduklarının, can, mal ve çevre güvenliğinin ön planda tutulması nedeniyle söz konusu özelleştirme esnasında ve sonrasında rekabet koşullarından önemli ödümler verilmesinin kaçınılmaz görüldüğünün, öncelikle, "Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik" hükümlerince araç sahiplerinin, ancak araçlarını kayıtlı bulunduğu bölgede muayene hizmeti satın alabileceklerinin, ayrıca, belirlenen sıklıkta alınması zorunlu olan hizmetin bedelinin de 2918 sayılı "Karayolları Trafik Kanunu"nun 35. maddesi gereğince, idare tarafından tespit edilmekte olduğunun, daha açık bir ifade ile özelleştirme öncesinde olduğu gibi sonrasında da hizmetten yararlanacak araç sahiplerinin alım miktarı, hizmet kalitesi, bedeli ve hizmeti hangi kuruluştan alacağı konularının hiçbirinde belirleyici olamayacaklarının, bununla birlikte, özellikle araç filosuna sahip ve araçlarını sıkça yenileyen ticari işletmelerin yeni araçlarını diledikleri bölgede tescil ettirmek suretiyle, kısıtlı da olsa hangi kuruluştan hizmet alacağını tayin etme olanağına sahip olabileceklerinin anlaşıldığı, ilgili ürün pazarının; sözü edilen Yönetmeliğin "Amaç" başlıklı 1. maddesinde yer verilen tanım doğrultusunda, "kara yolunda seyreden motorlu ve motorsuz araçların teknik muayenesi hizmeti" olarak tespit edildiği, hizmet satın alacakların, araçlarının sicilinin bulunduğu bölgede istedikleri muayene istasyonunu kullanabilecekleri, ancak bölgeler arasında geçiş yapamayacakları dikkate alınarak, Türkiye'nin güney ve kuzey bölgelerinin ayrı birer ilgili

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1470

coğrafi pazar olarak belirlendiği, özelleştirmeye konu her iki ilgili pazarda da başka teşebbüsün faaliyet göstermemekte olduğu ve tarafların toplam pazar payının %100 olduğu göz önüne alındığında, işlemin Kurul'un iznine tabi olduğu, esasen, özelleştirmeye ilişkin uygulamada, ilgili pazarda yalnızca bir firmanın faaliyet göstermesine yönelik bulunduğundan, söz konusu teşebbüslerin bildirim konusu hizmeti devralması sonucunda, idari düzenlemeden kaynaklanan sınırlamaların haricinde bir rekabet sınırlamasının söz konusu olmadığı, öte yandan, dosyada mevcut bilgilere göre, etkilenen pazarlarda faaliyet gösteren Doğu Grubu'nun doğrudan ya da kendisine bağlı bir teşebbüs aracılığı ile kara taşıtlarının fenni muayene hizmetlerini sunacak teşebbüsün ortakları arasında yer almasının muayene kalitesinde yaratabileceği olumsuz etkinin, Türk Akreditasyon Kurumu'nun denetiminde olacağından, anılan teşebbüsün etkilenen pazarlarda faaliyet göstermesinin sakıncalarının ortadan kalkacağı, sonuçta, 1. ve 2. Bölgeler için Rekabet Kurumu'na bildirilen teşebbüslerden herhangi birisinin motorlu ve motorsuz kara nakil vasıtalarının zorunlu fenni muayenesi hizmeti sunma imtiyazını almasında, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde bir sakınca bulunmadığına, bildirim konu özelleştirme işlemine izin verilmesine karar verildiği, Rekabet Kurulu'nun 10.02.2005 tarih ve 05-10/82-31 sayılı kararıyla da, sözü edilen ihalede 4. en yüksek teklifi verenlerin değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 16.01.2006 tarih ve 2006/01 sayılı kararıyla Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nca yapılan ihalenin kamu yararına uygun olduğu sonucuna varılması ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından 1998/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde nihai izin için Rekabet Kurumu'na yeniden başvurulması sonucu alınan Rekabet Kurulu'nun dava konusu 02.02.2006 tarih ve 06-08/98 sayılı kararında da; Dairemizin 10.10.2005 tarih ve 2005/7649 sayılı kararında yer alan "... Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nca bu durumun değerlendirilerek yeniden bir karar alınması gerekli bulunmaktadır" şeklindeki gerekçenin yerine getirildiğinin düşünüldüğü, zira kararda Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın ne yönde karar alması gerektiğine dair hiçbir açıklamanın yer almadığı, söz konusu Özelleştirme Yüksek Kurulu kararının hukuka uygun olup olmadığı değerlendirmesinin, Rekabet Kurumu'nun görev ya da yetki alanının dışında kaldığı, 4054 sayılı Kanun, 1997/1 sayılı Tebliğ ve Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri için Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ hükümleri çerçevesinde yapılmış olan değerlendirmeler ve ulaşılan sonuçlar incelendiğinde, Rekabet Kurulu'nun 03.02.2005 tarih, 05-07/55-22 sayılı ve 10.02.2005 tarih, 05-10/82-31 sayılı kararlarının tadil edilmesini gerektirecek nitelikte yeni bir gelişmenin de olmadığı görüldüğünden, Rekabet Kurulu'nun, bu kararlardaki görüşünü muhafaza etmekte olduğu sonucuna varılarak, Rekabet Kurumu'na bildirilen teşebbüslerden herhangi birisinin motorlu ve motorsuz kara nakil vasıtalarının zorunlu fenni muayenesi hizmeti için ilgili coğrafi pazar olan Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilinde kuzey ve güney olarak iki coğrafi bölge içinde hizmet sunma imtiyazını almasında, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde bir sakınca bulunmadığına, bildirim konu özelleştirme işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.

Yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler, aktarılan hukukî süreç ve dosyadaki bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde; Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik hükümlerince araç sahiplerinin, ancak araçlarını kayıtlı bulunduğu bölgede muayene hizmeti satın alabilecekleri, başka bir anlatımla hizmet satın alacakların, araçlarının sicilinin bulunduğu bölgede istedikleri muayene istasyonunu kullanabilecekleri, ancak bölgeler arasında geçiş yapamayacakları, özelleştirmeye konu her iki ilgili pazarda da başka teşebbüsün faaliyet göstermeyecekleri dikkate alınarak, Türkiye'nin güney ve kuzey bölgeleri olarak ayrı birer ilgili coğrafi pazar olarak belirlenmesinde hukuka aykırı bir yön görülmediğinin, ayrıca, alınması zorunlu olan hizmetin bedelinin de 2918 sayılı Kanun hükümleri gereğince, idare tarafından tespit edilmekte olduğunun, bu durumun tüketicinin korunmasına teminen yararlı olacağına, fiyat rekabeti ve tüketiciye yansımaları açısından belirsizliğe yol açmayacağına, diğer yandan özelleştirme öncesinde olduğu gibi sonrasında da hizmetten yararlanacak araç sahiplerinin alım miktarı, hizmet kalitesi, bedeli ve hizmeti hangi kuruluştan alacağı konularının hiçbirinde belirleyici olamayacaklarının, özelleştirmeye ilişkin uygulamada, ilgili pazarda yalnızca bir firmanın faaliyet göstermesine yönelik bulunduğu, söz konusu teşebbüslerin bildirim konusu hizmeti devralması sonucunda, idari düzenlemeden kaynaklanan sınırlamaların haricinde bir rekabet sınırlamasının söz konusu olmayacağına anlaşılması karşısında, bildirim konu özelleştirme işlemine izin verilmesinde 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine aykırı bir yön bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Davanın yukarıda açıklanan durumu ve uyuşmazlığın hukuki niteliğine göre, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların bu aşamada gerçekleşmediği anlaşıldığından, yürütmenin durdurulması isteminin reddine 06.11.2006 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Z.Ayla	Ali	Suna	Turan
ÖZTÜRK	PERKTAŞ	ÖZTÜRK	TÜRKOĞLU	KARAKAYA

